

Масове переселення чехів з Австро-Угорської імперії на територію України почалося ще в першій половині XVIII століття. Катерина II заселяла Крим і запросила на півострів багатьох європейців. При переїзді цариця обіцяла переселенцям дати землю. Тоді 170 чеських сімей зважилися поміняти місце проживання. Другий етап чеської колонізації в Україні розпочався в другій половині XIX ст. Після відміни кріпосного права впродовж 60-70-х років виникли перші чеські поселення, зокрема на Волині, Людгардівка, Чехівка у Подольській губернії, а в Криму - Табор-Царевич. Багато чеських поселень у цей період виникало стихійно.

З 1870 р. чеські переселенці на Волині приймали російське підданство й отримували право організовувати окремі общини та волості, російський уряд їм гарантував свободу віросповідання і звільняв на п'ять років від будь-яких платежів і податей, а також військової служби. Така політика сприяла тому, що виникли чотири чеські волості: Рівненська, Лубенська, Луцька, Купічевська. Значна маса переселенців з Чехії осідала в Житомирському, Овручському, Новоград-Волинському повітах.

У 1870-1872 рр. вихідці з Богемії закупили у поміщиків 20 тис. десятин землі в центральній частині Кримського півострова. Це стало початком заснування тут невеликих чеських колоній. Активне переселення чехів у Крим і прилеглі землі призвели до виникнення нових поселень на півдні України. Так, у Таврійській губернії з'явилася Новгородівка, а в Херсонській - с. Богемка.

Прибулі чехи були умілими господарями, займались сільським господарством, були добрими землеробством, дружньо ставились до сусідів. Але незважаючи на часткове злиття з українською культурою, чеські переселенці все ж трималися осібно і компактно мешкали у своїх селах. У кожній чеській колонії був духовий оркестр. І чеський учитель, який їхав жити і працювати на Україну, обов'язково повинен був знати музичну грамоту.

За часів Радянської влади в силу різних обставин чехи мігрували та оселялися в різних куточках України, зокрема на Одещині, Донбасі.

В теперішній час на території України компактно чехи проживають в наступних областях: м. Львів; Миколаївська обл., Врадіївський район, с. Богемка; Запорізька обл., Мелітопольський р-н, с. Новгородовка (колишня колонія Чехоград); Одеська обл., Березівський р-он, с. Веселинівка; Житомирська обл., Коростенський р-н, с. Мала Зубівщина; Вінницька обл., Козятинський р-н, с. Миколаївка. За переписом 1989 р. в Криму проживало близько 1000 чоловік етнічних чехів (тих, у кого по батьківській і материнській лінії батьки - чехи). До цього числа не увійшли чехи від змішаних шлюбів. На Кримському півострові компактно чехи проживають в с. Лобанове (Джанкойський район, колишня Богемка) і в с. Олександрівка (Красногвардійський район). З цих двох місць, колишніх колоній, вони переселялися в інші кримські міста і села. У містах найбільш значне число чехів проживає в Сімферополі і у Джанкої.

З проголошенням незалежності України, чеські громади в різних регіонах розпочали створювати свої товариства. Так у 1993 році було засноване Кримське культурно-просвітницьке товариство чехів "Влтава". У 2000 році в Одесі було створено національно-культурне товариство «Чеська родина», яка об'єднала етнічних чехів. Створені культурні товариства чехів на Волині та Донбасі. Чеське товариство Донбасу об'єднало не тільки етнічних чехів Донецької області, а окремих людей, які проживають в інших областях України.

Цими громадськими організаціями ведеться робота по відродженню національної культури, зміцнюються зв'язки з чехами України, налагоджуються тісні зв'язки з Центром гуманітарної допомоги у Празі.

З ініціативи чеських товариств в Україні проводиться Всеукраїнський фольклорний фестиваль чеської культури «Чехи України», який вже відбувся у Києві, Одесі, Джанкої, Луцьку. Фестивалі збирають до 250 учасників, у рамках їх роботи проводяться круглі

столи і засідання де обговорюються питання розвитку чеської культури в Україні, історія чехів України та сучасні проблеми.

[весілля таодруження](#)